

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

ЗАПОВЕД

№ ...../.....2020 г.

На основание чл.25, ал.4 от Закона за администрацията и във връзка с чл. 9, ал. 1 от Наредба № 5 от 30.11.2015 г. за общообразователната подготовка и с Наредбата за изменение и допълнение на Наредба № 4 за учебния план (ДВ, бр. 76 от 2020 г.)

ИЗМЕНЯМ И ДОПЪЛВАМ:

Заповед № РД 09-1093/25.01.2017 г. за утвърждаване на учебните програми за общообразователната подготовка в VII клас, като в Приложение № 23 към т. 23 се правят следните промени:

1. В частта от учебната програма „Кратко представяне на учебната програма“ се изменя „постигане на изискванията за резултатите“ на „постигане на очакваните резултати“ и се добавя изречението: „Основната цел е учениците да открият необходимостта от знанието и неговото приложение при решаването на конкретни житейски ситуации.“

2. В частта от учебната програма „Учебно съдържание“ в колона „Теми“ отпадат всички подтеми и остават само темите, означени с арабски цифри 1., 2. и т.н.

3. В частта от учебната програма „Учебно съдържание“ в колона „Компетентности като очаквани резултати от обучението се правят следните промени:

А) Срещу Тема 1. *Цели изрази* осе включват следните очаквани резултати:

- „ Знае понятието едночлен и понятията, свързани с него.
- Представя едночлен в нормален вид.
- Извършва действия с едночлени и опростява изрази, съдържащи едночлени.
- Знае понятието многочлен и понятията, свързани с него.
- Записва многочлен в нормален вид.
- Събира и изважда многочлени.
- Умножава многочлен с едночлен, както и многочлен с многочлен.

- Знае формулите за съкратено умножение $(a \pm b)^2 = a^2 \pm 2ab + b^2$,
 $(a \pm b)(a^2 \mp ab + b^2) = a^3 \pm b^3$, $(a + b)(a - b) = a^2 - b^2$ и
 $(a \pm b)^3 = a^3 \pm 3a^2b + 3ab^2 \pm b^3$, както и умее да ги прилага при тъждествени преобразувания на изрази.
- Пресмята числена стойност на рационален израз.
- Разлага многочлени на множители чрез изнасяне на общ множител извън скоби, чрез формулите за съкратено умножение, чрез групиране или чрез комбинирано използване на различни методи.
- Използва тъждествени преобразувания за рационално пресмятане на числена стойност на израз и за представяне на цели изрази във вид на произведение.“

Б) Срещу Тема 2. Уравнения се включват следните очаквани резултати:

- „Знае свойствата на числовите равенства и ги прилага.
- Знае понятието уравнение и понятията, свързани с него.
- Знае понятието еквивалентни (равносилни) уравнения.
- Прилага еквивалентните преобразувания.
- Решава уравнения от вида $ax + b = 0$, $(ax + b) \cdot (cx + d) = 0$ и $|ax + b| = c$, както и свеждащите се до тях.
- Прилага знанията си за уравнения при моделиране на задачи с практико-приложен характер за движение, за работа, за капитал, за смеси и за сплави.“

В) Срещу Тема 3. Основни геометрични фигури се включват следните очаквани резултати:

- „Знае елементите на триъгълник.
- Знае понятието среда на отсечка, ъглополовяща на ъгъл, медиана в триъгълник и ъглополовяща в триъгълник и може да ги определя.
- Сравнява отсечки.
- Определя видовете ъгли според тяхната мярка (прав ъгъл, остър ъгъл, тъп ъгъл, изправен ъгъл).
- Познава видовете ъгли, получени при пресичането на прави в равнината (съседни ъгли, противоположни (връхни) ъгли, кръстни ъгли, съответни ъгли, прилежащи ъгли), знае твърдения, свързани с тях, и ги прилага.
- Знае признаците за успоредност и свойствата на успоредните прави.
- Разграничава ситуации, в които могат да се прилагат признаци или свойства

за успоредни или перпендикулярни прави.

- Построява ъгъл, равен на даден ъгъл, сбор и разлика на ъгли.
- Построява права, успоредна на дадена права и перпендикулярни прави.
- Прилага зависимостите между ъглите в триъгълник и в четириъгълник“

Г) Срещу Тема 4. *Еднакви триъгълници* се включват следните очаквани резултати:

- „Знае признаците за еднаквост на триъгълници.
- Открива еднакви триъгълници, както и доказва еднаквост на триъгълници.
- Знае и прилага свойства на равнобедрен триъгълник, медиана към хипотенузата в правоъгълен триъгълник, правоъгълен триъгълник с ъгъл 30° .
- Знае свойства на точките от симетралата на отсечка и на точките от ъглополовящата на ъгъл и ги прилага.
- Построява симетралата на дадена отсечка и ъглополовящата на даден ъгъл.
- Разграничава ситуациите, в които могат да се прилагат признаците или свойствата на точките от симетралата на отсечка и на точките от ъглополовящата на ъгъл.
- Построява триъгълник по дадени две страни и ъгъл между тях.
- Построява триъгълник по дадени страни и два прилежащи ъгъла.“

Д) Срещу Тема 5. *Неравенства* се включват следните очаквани резултати:

- „Знае понятието числово неравенство, знае свойствата на числовите неравенства и умее да ги прилага.
- Знае понятието линейно неравенство с едно неизвестно и понятията, свързани с него.
- Знае понятието еквивалентни неравенства и умее да прилага еквивалентни преобразувания.
- Решава линейни неравенства и неравенства, свеждащи се към линейни.
- Представя решение на линейно неравенство с интервали и графично
- Знае теоремите за неравенства между страни и ъгли в триъгълник и умее да ги прилага.
- Знае неравенство на триъгълника и го прилага.
- Използва неравенствата при моделиране на ситуации.
- Построява триъгълник по дадени три страни“

Е) Срещу Тема 6. *Успоредник* се включват следните очаквани резултати:

- „Знае определението за успоредник, елементите му, видовете успоредници, техните свойства и признаци и използва твърдения, свързани с тях.
- Разграничава ситуациите, в които могат да се прилагат признаците или свойствата на успоредниците.
- Построява успоредник.“

Ж) Срещу Тема 7. *Елементи на вероятности и статистика* се включват следните очаквани резултати:

- „Построява кръгови диаграми и интерпретира информация, представена чрез тях.
- Оценява вероятност на изходи със случаен характер.
- Използва шанса (вероятността) за определен изход в задачи. “

4. В частта от учебната програма „Учебно съдържание“ в колона „Нови понятия“ отпадат понятията „едночлен“, „степен на едночлен“, „коэффициент на едночлен“, „нормален вид на едночлен“, „противоположни едночлени“, „подобни едночлени“, „нормален вид на многочлен“, „степен на многочлен“, „линейно уравнение“, „корен (решение) на линейно уравнение“, „еквивалентни (равносилни) уравнения“, „еквивалентни преобразувания“, „среда на отсечка“, „Ъглополовяща на ъгъл“, „медиана в триъгълник“, „изправен ъгъл“, „съседни ъгли“, „противоположни (върхни) ъгли“, „кръстни ъгли“, „съответни ъгли“, „прав ъгъл“, „остър ъгъл“, „тъп ъгъл“, „прилежащи ъгли“, „числово неравенство“, „линейно неравенство с едно неизвестно“, „еквивалентни неравенства“, „срещуположни страни“, „съседни страни“, „централен ъгъл“.

5. В текста „Годишен брой часове за изучаване на предмета в VII клас – 144 ч.“ числото 144 се заменя със 162, а след него се правят следните изменения и допълнения:

А) Добавя се текста: „Учениците трябва добре да знаят формулировките на определенията и на теоремите, като разграничават ситуациите, в които могат да ги използват при решаване на конкретни учебни и практически задачи“.

Б) В изречението „При реализация на програмата спазването на хронологията в тематичното разпределение на съдържанието е задължително“ думите „тематичното разпределение на съдържанието“ се заменя с думата „темите“;

В) Накрая се добавя следният текст: „Разпределението на съдържанието се прави по преценка на този, който използва учебната програма и в зависимост от целта – от автори на учебници при разработване на отделни урочни статии или от учители при планиране и реализиране на учебния час, като учителят може да прецени различно от предложеното в учебника разпределение на съдържанието.

- Броят на урочните статии в учебника, предназначени за усвояване на нови знания, не може да надвишава 89.

- В подбора на ситуации за представяне на изучаваните теми и проблеми и на задачите за прилагане на наученото следва да преобладават ситуации от практиката, водещи до математическо моделиране с цел решаване на житейски казуси.“

6. В частта от учебната програма „Препоръчително процентно разпределение на задължителните учебни часове за годината“ числото 60 се заменя с 55, числото 32 се изменя с 37.

7. В частта на учебната програма „Практически дейности, които могат да се реализират в класната стая“ думата „съставят кръгова диаграма“ се заменя с „построява кръгова диаграма“.

8. В частта на учебната програма „Установяване на междупредметни връзки“ думите „информационни технологии“ се допълват с „компютърно моделиране и “.

Учебната програма започва да се прилага от учебната 2023 – 2024 г. за учениците, които постъпват в VII клас, като до одобряването на нови учебници се използват съществуващите.

Контрол по изпълнението на заповедта възлагам на Тая Михайлова – заместник-министър.

X

КРАСИМИР ВЪЛЧЕВ
Министър на образованието и науката